

AŞIK SAYYAD CAFERZADE KELEYBERLİ

VATAN AŞIĞI

Âşık Sayyad'ın şiirinin temel özelliği, Divan edebiyatı ve halk şiiri özelliklerini taşımasıdır. Âşık Sayyad'ın şiirinde "sanat sanat içindir" ve "sanat toplum içindir, halk içindir" anlayışı hakimdir. Dizgi vahidi olarak; Koşma, Geraylı, Mahnı ve Bayatı 'larda dört dize kullanılır. Daha çok eksiksiz ve zengin kafiye kullanılır. Arapça ve Farsça kelime ve eklerle dolu süslü bir dil kullanılmıştır. Âşık Sayyad'da da görüldüğü gibi her divan şairinin hüneri, belli kurallara uyularak kıssa yapmak, sanatsal söylemler ortaya koymak, içeriği yerinde kullanmak ve bu koşullarda etkili bir söylemin güzelliğini yakalamaktır. Konuya değil, konunun işleyiş biçimine önem verildiğinden, aynı konu farklı zamanlarda birçok şair tarafından işlenmiştir. Bu sebeple Leyla ile Mecnun, Yusuf ile Züleyha, Aslı ile Kerem ve... Adını taşıyan bir çok eser vardır. Divan şiiri kaçınılmaz olduğu gibi Sayyad'ın şiirlerinde de Arap ve Fars edebiyatından tanınmış semboller bulunur. İçerik adı verilen bu semboller değiştirilmeden kullanılır.

gülnar
Yayınları

VATAN AŞIĞI

AŞIK SAYYAD CAFERZADE KELEYBERLİ

VATAN AŞIĞI

AŞIK SAYYAD CAFERZADE KELEYBERLİ

ŞİİR

Çevirenler:
Gülsüm GÜLMEZ (BÜTÜN)
Dr. Hüseyin ŞARKIDERECEK (SOYTÜRK)

gülnar
Yayınları

AŞIK SAYYAD CAFERZADE KELEYBERLİ

VATAN AŞIĞI

Şiir

Çevirenler:

Gülsüm GÜLMEZ (BÜTÜN)

Dr. Hüseyin ŞARKIDERECEK (SOYTÜRK)

VATAN AŞIĞI
AŞIK SAYYAD CAFERZADE KELEYBERLİ

Kapak Tasarımı & Dizgi
Sevde SARITAŞ

Çevirmenler
Gülsüm GÜLMEZ (BÜTÜN)
Dr. Hüseyin ŞARKIDERECEK (SOYTÜRK)

ISBN-***

AĞUSTOS 2021

Gülнар Yayınları Sertifika No-46546
Bizim Matbaa Sertifika No-41356
Telif hakları Gülнар Yayıncılık’a aittir. ©
Gülнар Yayınları Kızılay / Ankara
Tel: 0532 375 60 88
gulnaryayinlari@gmail.com
www.gulnaryayinlari.com

ÖN SÖZ

SAYYAD CAFERZADE'İN YAŞAMI

Aşık Sayyad Caferzade, 1958'de, Güney Azerbaycan'ın (İran) güzel bir turizm ve tarihi şehri olan Keleyber şehrinde doğdu.

Sanatçı babası Cafergulu Caferzade tanınmış bir balaban ve karazurna ustası olduğu için musiki ile en başından tanışmış ve onunla temas kurmuştur. Ona ilk musiki ustası babası, söz ustası Ağa Muhammed Cabir'dir. Gopuz, Hüseyin Asadi Usta'dan da bir takım teknikler öğrenmiş ve ona her zaman saygı duymuş ve onun halefi olduğunu göstermiştir.

Aşık Sayyad'ın imamlarla, özellikle Ebilfazl'la (a.s) özel bir sevgisi ve bağı vardı. Saf inancının bir sonucu olarak, on iki yaşında iken rüyasında Habilfazl'ı (a.s) görmüş ve bu olayı hep gerçek, hoş ve aziz bir hatıra olarak hatırlamış ve bunun sonucunda, sanatına vergi olarak değerlendirmişti.

1983 yılında Aşık Sayyad Caferzade İran-Irak savaşında mukaddes müdafaa için muharebe sahasına gönderilmiş ve altı harekâta yer almıştır. Şelamçe kasabasında bir hücumda yaralandı, Çalus şehrinde bir hastanede birkaç ay geçirdi ve gazilik seviyesine ulaştı. Kardeşi Selim Caferzade 1986 yılının Meymek yerleşiminde şehit oldu.

Aşık Sayyad Caferzade 1989'de şiir yazmaya başladı ve 2007'da "Unutulmaz Hatıralar" adlı bir şiir kitabı yayımlandı. Şiirlerinin ve şaheserlerinin teması; Anavatan, Azerbaycan, Ana dil, tuz -kmek, Anne babaya saygı, Sanat ve...Konusu ise; Cesaret, İnsanlık, Dürüstlük, İyilik, Safılık... Ve ana fikri; Barış ve özgürlük. Aşık Sayyad Caferzade'in gerçek sanatsal kimliği ve disiplini, adeta bir ustas aşıktır. Ancak yeteneğine göre tar, gitar, akordeon, org ve

bağlama çalışıyor ve öğretiyor. On iki yıl boyunca Tahran'ın çeşitli yerlerinde okullar açtı ve öğrenciler yetiştirdi. Şimdi üç yıl sonra memleketi Keleyber'e dönmüş, buranın güzel yerinde eşsiz büyük, harika bir müzik okulu açmış ve müzik öğretmenliği yapmaktadır. Şimdiye kadar üç yüz elli - dört yüz talebesi olmuştur ve bunların ellisi aşıklık sanatını neredeyse başarıyla geliştirmektedir. İlk musiki ustası olan oğlu Yunus, şimdilerde ünlü muğam ustası Nasır Atapur ile bir muğam okulu işletiyor ve düğünlerde güzel şarkılar söyleyerek baba mesleğini ve yeteneğini kaybetmediğini gösteriyor. usta Aşık Seyyad Caferzade ile konuştuğumuzda, karısının kariyerinde bir destek ve yardımcı olduğunu ve gerçek bir arkadaş, değerli ve gerçek bir Azerbaycan hanımı olduğunu her zaman vurgular ve takdir eder. Bu, ünlü "Her başarılı erkeğin arkasında bir kadın vardır" sözünün açık bir örneğidir. Aşık Seyyad Caferzade ustamıza başarılar ve uzun ömürler diliyor, değerli ailesine sağlık ve esenlikler diliyorum. Yolları sürdürebilir ve başarılı olsun.

Âşık Sayyad'ın şiir sanatına genel bakış

Halk edebiyatında şiir geleneği üç ana kolda gelişmiştir:

Anonim halk şiiri

Aşık tarzı halk şiiri

Dini Tasavvuf halk şiiri

Günümüz halk şiiri, İslam öncesi Türk şiir geleneği ile hem içerik hem de konu bakımından benzerlikler taşımaktadır. Bu şiirin geleceğinde, onu yazarların çoğu düzenli bir eğitimden geçmedi. Halkın içinden geldiler ve ortak duygularını yansıtmayı amaçladılar. Halk şiiri, yüksek, yüce ve ideal olmaktan çok hayatın gerçekleriyle ilgilidir. Dolayısıyla bu şiirlerde öğelerden, gerçeklerden, olağa-

nüstü olay ve olaylardan daha çok gündelik hayatın gerçeklerinin doğulduğu doğrudur. Özellikle Anonim halk şiiri ile genellikle okuma yazması olmayan, ekonomik durumu çok iyi olmayan, edebiyat estetiğinden çok hayatın zorluklarıyla uğraşmak zorunda kalan Âşık tarzı halk şiiri; Hassas bir sezgi, duygu ve algılama yeteneğine sahip sıradan Azerbaycan'ının zihinsel dünyası etrafında gelişmiştir. Halk şiiri sözlü gelenekte daha çok Filbadah'a (aniden ve hazırlıksız olarak) dağıtılmış ve sözlü gelenek yoluyla sonraki nesillere aktarılmıştır. Şairlerin şiirlerini zamanında yazmamış olmaları bu şiirlerin birçoğunun zamanla unutulmasına neden olmuştur. Azerbaycan'ın farklı yörelerinde bir şiirin bize farklı varyantlarla gelmesi, bu şiirlerin zamanında yazılmamış olmasından kaynaklanmaktadır. Divan şairlerinin veya aşık şairlerinin şiirlerinin çoğu Bunları kendi özgür iradeleriyle paylaştıkları divanlarda toplamışlar, yani şiirlerinden bir seçki yazdılar. Halk şiiri, bir şiirden daha çok, yazılı (sözlü) bir şiir olduğundan, bu şairlerin henüz hayattayken kendi şiirlerini derlemeleri mümkün olmamıştır. Bu şiirler "Mecmua" veya "Cönk" diye adlandırılan kitaplarda toplanmıştır. "Koleksiyon" ve "Cönk" sadece bir şairin eserleri değildir. Koleksiyonu ve Cönkleri paylaşanların derlediği, zevk ve ilgi alanlarına göre farklı şairlerden seçilmiş şiirler antolojisi gibidirler. Cönkler aşağıdan yukarıya doğru açılır ve dergiler sağdan sola doğru açılır. Cönkler, halkımızın gerçek folklorunu göstermesi açısından koleksiyonlardan daha önemlidir. Çünkü koleksiyonlar düzenli bir eğitim almış, bu arada Arap ve Fars şiiri okumuş ve bu nedenle halk edebiyatı geleneğinden uzaklaşmış halk şairlerinin şiirlerinin antolojileridir. Halk şiirinde Arapça ve Farsça kelimeler sıklıkla kullanılsa da bu şiir geleneği genellikle halkın günlük dilinde paylaşılmaktadır. Bilhassa anonim halk şiirinde, âşık tarzı halk şiirinde Azerbaycan Türkçesinin ortak kelimelerinin yanında yöresel sözlere, ortak bir

kokuya sahip kelime ve tamlamalara rastlamak mümkündür. Halk şiiri divan edebiyatındaki kadar olmasa da söz sanatını ve kalıplaşmış söyleşilere yer vermiştir. Halk edebiyatında anlatım samimi, canlı ve yalındır. Bayati, koşma türkü ve yuvarlama gibi şiirsel formlar kullanılmış; Şiirlerinin temaları bakımından Üstadname, Gözleme, Harbe zorba, Deyiş, Kıfılbant gibi unvanlar almıştır. Halk şiirinde; Aşk, Ayrılık, Aşka Mahremiyet, Doğanın Güzelliği, Sosyal Olaylar, Ölüm, Cesaret, Din ve Tasavvuf gibi temalar işlenmiştir. Bu şiirlerde ortak değer genellikle dördlülktür. Şiirler hece ölçüsünde okunur ‘ 7, 8, 11, li heceler kullanılır. Divan şiirinin etkisiyle bazı halk şairleri de aruz ölçüsünü kullanmışlardır. Genellikle yarım uyak yaygın olarak kullanılır. Halk şiirinde özellikle uyak ve ölçü bakımından bir mükemmellik olmadığını söylemek yanlış olmaz. Örneğin 8 hece ölçüsünde okunan bir halk şiirinde bazı mısralar 7 veya 9 heceli iken, iki mısranın tam uyağın kullanıldığı bir dördlünün üçüncü mısrasında ise bir sesin kullanılması, sadece yarım uyak paylaşmak halk şiirinde nadir değildir. Durumun böyle olması şaşırtıcı olmamalıdır. Çünkü halk şiiri okuyanların çoğu, bırakın ölçüsü ve kafiye bilgisi olmayı, Okur-Yazar bile değildir. Halk şairlerinin önceliği bir şeyler anlatmaktır. Divan edebiyatında bir şeyi güzel anlatmak, anlatmaktan daha önemliydi. Türklerin İslamiyet'i kabul etmesiyle birlikte Arap ve Fars edebiyatından etkilenen divan edebiyatının temeli şüphesiz şiirde korunmaktadır. Divan edebiyatı kavramı, böyle şairlerin şiirlerini derledikleri kitabın başlığı olan divan sözcülüğünden töremiştir. Bu durum klâsik Türk Edebiyatında, şiirin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Âşık Sayyad'ın şiirinin temel özelliği, Divan edebiyatı ve halk şiiri özelliklerini taşımasıdır. Aşık Sayyad'ın şiirinde "sanat sanat içindir" ve "sanat toplum içindir, halk içindir" anlayışı hakimdir. Dizgi vahidi olarak; Koşma, Gəraylı, Mahnı ve Bayatı 'larda dört dize kullanılır. Daha çok eksiksiz ve zengin kafiye kullanılır. Arapça ve Farsça

kelime ve eklerle dolu süslü bir dil kullanılmıştır. Âşık Sayyad'da da görüldüğü gibi her divan şairinin hüneri, belli kurallara uyularak kıssa yapmak, sanatsal söylemler ortaya koymak, içeriği yerinde kullanmak ve bu koşullarda etkili bir söylemin güzelliğini yakalamaktır. Konuya değil, konunun işleyiş biçimine önem verildiğinden, aynı konu farklı zamanlarda birçok şair tarafından işlenmiştir. Bu sebeple Leyla ile Mecnun, Yusuf ile Züleyha, Aslı ile Kerem ve ... Adını taşıyan bir çok eser vardır. Divan şiiri kaçınılmaz olduğu gibi Sayyad'ın şiirlerinde de Arap ve Fars edebiyatından tanınmış semboller bulunur. İçerik adı verilen bu semboller değiştirilmeden kullanılır. Bir çiçek veya bir mum, bir sevgili, bir bülbül veya bir kelebek, gibi. Ayrıca Türklerin paylaştığı semboller de var. Dolayısıyla divan şiirinde bütünün veya bütünün güzelliğine değil, parça güzelliğine değer verilir. Hatta birçok şair "Misrayı berceste" (qabarıq mısra) ya da "Şah Beyt"te en güzel mısra veya mısrayı paylaşmaya çalışır. Âşık Sayyad'ın şiirinde hem toplumsal meseleler çoğunlukta yer alır hem de sanat bireysel bir çaba olarak algılanır. Gerçek hayat ya da insan olduğu gibi idealize edilmemiştir. Şiiri anlamak için kelimelerin ötesindeki anlamlara dikkat etmek gerekir.

Daha çok; Aşk, Ayrılık, Özlem, Ölüm, Doğa Sevgisi gibi daha kişisel değerlere değer verilir. Din temelli Allah sevgisini, Peygamber ve İmam sevgisini ifade eden divan şiirleri de tasavvuf edebiyatı adı altında incelenebilir. Şiirlerinin birçoğu kuralcı ve kalıpcı şiirlerdir ve bunlarda konudan çok konunun işleniş biçimi önemsenmiştir. Âşık Sayyad'a bu sanat yolunda başarılar ve uzun ömürler diliyorum.

Vugar Nemat (Şair) - Sonbahar 2017

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	3
Sayyad Caferzade'in Yaşamı.....	3
Şerefli Hayat.....	13
İyidir	14
Olmaz.....	15
Ey Vatan	16
Olsun.....	17
Özgürlük	18
Atmayın.....	19
Kanar.....	20
Ey İnsanoğlu.....	21
Varına Gadam	22
Özgürlük	23
Acıgım Gelir (Nefret Ederim)	24
Sazdı Saz.....	25
İnan	26
Vatan Yolunda	27
Benzer	28
Divani (Üstat Name).....	29
Olsun.....	30
Yıl Tazelendi.....	31
Nevruz Bayramınız Mübarek Olsun.....	32
Kurban Bayramınız Mübarek Olsun	33
Hayat Yoldaşım	34
Bir Meleksin Sen	35
Ağlarım.....	36
Nasir Atapur	37
Yüreğim	38

Diyorum	39
Setterhan, Bağırhan, Babek	40
Vatan Aşığı.....	41
Azerbaycan'ım	42
Atila.....	43
Gördüm	44
Sefası Var	45
Keleyber.....	46
Güzel Ziryan Köyü İçin.....	47
Karadağ	48
Çamrılı Kalesi.....	49
Anne İçin	50
Hoştur	51
Zunuz Şehri İçin.....	52
Bir Bir	54
Gördüm	55
Sazdı Bu	57
Baba Anne	58
Gittim.....	59
Şükür Olsun	60
Yaşardı Gözüm	61
Edison	62
Ya Rabbim	63
Oku	64
Söylemem Ben.....	65
İnanmaz	66
Sekiz Heceli Şiirler ve Geraylılar (Halk Şiir Türü)	67
İnsaf.....	69
Kalsın	70
Olmasın.....	71
Gerek.....	72
Yaşasın Azerbaycan'ım	73
Seni Seviyorum	74
Çekti.....	75

Olur	76
Tatlı Tatlı.....	77
Tatlı Tatlı (2)	78
Yatan Millet	79
Keyif Alıyorum	80
Düz Yol.....	81
Salman Şirdil İçin.....	82
Zar Eyleme	83
Sesle Gel.....	84
Ayağının Toprağıym	85
Oldun.....	86
Yüzün Aktır.....	87
Gözüme Tatlı Geldi.....	88
Yedi Heceli Şiirler	89
Biz Azerbaycan'lıyız	91
Tabiat	92
Sazımda	94
Hazar Denizi	96
Bu Sazımda Sazımda	97
Hiyov (Meşkin) Şehri İçin	98
Bayatılar.....	99

ŞEREFLİ HAYAT

Şerefli hayat sürmek istersen
Yüreğın ayna gibi temiz olmalısın
Halka hürmet edip hürmet besleyip
Bir dağ gibi yücelip Gaf¹ olmalısın

Söz verdin ahit doğru olmalı
Önünde yüzlerce engel olacak
İşin iş gücün güç sözün söz olmalı
Konuştun kendin de laf olmalısın

Aşık Sayyad, doğruyu söyler bu dil
Doğruyu söyle doğruyu düşün doğruyu bil
Eğer sözün amelinle bir değilse
Sen de insanlıktan yok olmalısın

---

¹ Gaf-Güney Azerbaycanda dağ adıdır

İYİDİR

Söyleyip her yerde hakkı doğruyu
Varıp hakikate ulaşmak güzeldir

Toplayıp bir kenara atmak iyidir
Alırsan bir malı değersiz olur
Senin için dert olur, gözyaşı olur
Yüreğin yanar gözlerin dolar
Değer değmezine satsan iyidir

Bu dünya kimseye kalmadı
Cahil varlığa ulaştı değeri olmadı
Hiçbir zenginin de zenginliği kalmadı
Sayyad diyor doğru yol tutsan iyidir

OLMAZ

Gönül, sen hainin uyma sözüne
Hainde hain de itibar olmaz
Unutur anlaşımayı ahdi vafayı
Kötü günde kaçır sana yar olmaz

Dedikodu eder namerttir korkak
El-obanı katar genelde kötü nefes
Ondan hayır görmez, bir adam bir kişi
Dünya onun olsa yardımcı olmaz

Sayyad diyor lanet olsun o insana
Hürmeti unutup, ilim bilmiyorsa
Yaşarken o adam ölür, ne ise
Adı batır halk içinde car olmaz

EY VATAN

Ne kadar dünya var su var, hayat var
Ömür var, unutmam seni ey vatan
Senin asaletin cömertliğin var
Bilirim atmazsan beni ey vatan

Gam bezirgânıyım, gönlüm ağlıyor
Şiirim şarkı söylüyor sazım çağlıyor
Senin bu gurbetin beni dağlıyor
Çekerim senin için gamı ey vatan

Sayyad'a bir ana olmuş özün
Ellere yayılmış şöhretin, sözün
Hiçbir şey değildim ben deyim doğruyu
Sen verdin şöhreti şanı ey vatan

OLSUN

Allah'tan isterim elin her zaman
Bu güzel dünya güvenli olsun
Kocasını karısını kızını oğlanını
Yaşasın hayat da hep mutlu olsun

Çalışsın bu halkın zafer yolunda
Parlasın güneş gibi sağ solunda
Baş çekip köylere boz at belinde
Nebi gibi halkına bir yanan olsun

Korusun şerefini Azerbaycan'ın
Korkmasın bu yolda vermeye canın
Ay Sayyad, diyorum o Settar Han'ın
Yolunu terk edip bir inanan olsun

ÖZGÜRLÜK

Özgürlük iyidir hem de değerli
Onu korumak da haysiyet ister
Kanla sulanır onun kökleri
Bu iş çıkar ister, cesaret ister

İnsanlar bu yolda canını verir
Damarında akan kanı verir
Zalimi, qaddarı yıkıp devirir
Bu yol gayret ister cesaret ister

Aşık Sayyad, ne düşünür dalarsın
Doğru sözün ilhamını doğrudan alırsın
Doğruyu bulmadığında gül gibi solarsın
Doğru yolu sabır ister, din ister

ATMAYIN

Bir sözüm var Azerbaycan'ın can oğluna
Bu ozan sazını yana atmayın
Bu bizim mukaddes bir simgemizdir
Tesellidir her bir cana atmayın

Sümer'den bu güne yaşandı bu saz
Türk'e bir şerefti bir şandı bu saz
Düşmanın bağrını deşendi bu saz
Baş eğmez sultanı hana atmayın

Aşığı maşuğa yazandı bu saz
Kaderi yürekten kazandı bu saz
Sayyad sinesinde ozandı bu saz
Tüm musikilere ana, atmayın

KANAR

Selam bekleme alçak adamdan
Selam verse bil ki, ihtiyacı var
Eli taş altından çıksa namerdin
Ne kendini tanır, ne seni tanır

Şarkıcı ister ki bir tuzak kursun
Sülük gibi toplumun kanını sorsun
Herkesin kalbine bir yara vursun
Allah'ım zalimlere etsin günü dar

Hayır işten yan gezer her insan adam
Böyle adamların gözüne qirin
Ben de el aşığı Aşık Sayyad'ım
Kemerimi bağlayıp karar verdim

EY İNSANOĞLU

Dünya malı nedir ey insanoğlu
Yanlış yere dedi- kodu salarsın
Olmaya ölümü unutmuşsun sen
Yoksulun bağrına halı salarsın

Hak sahibi bir gün hakkını alaca
Tek yüzü karanlık sana kalacak
Bir gün hak olacak, divan olacak
Düşünme işi dalı salarsın

Adamlığa çalış, adam ol ağa
Yanlıştan uzak ol, hakka gel, hakka
Sayyad gibi mert yaşa, yontma doğruyu
Niye günü-günden geri salarsın?

VARINA GADAM²

Bir zengin fakirin elinden tutmazsa
Dünya zengin olsa varına gadam
Yalandan ağlayıp gözyaşı döker
Ettiği o ahuzarına gadam

Ne necipin bağı dolsa bar ile
Elma ile, ayva ile nar ile
Fayda etmez bir hastayı nar ile
Bağına bostanına narına gadam

Allah'dan söylüyor emeli olmaz
Almayı becerir vermesi olmaz
Yüce bir niyeti emeli olmaz
Sayyad diyor ömür barına gadam

---

² Dertlerim tüşsün servetine-malına

ÖZGÜRLÜK

Boyunduruk altında yüz yıl kalmaktan
Bir gün ömür sürebilsen iyidir
Ataların sözüdür inan
Şerri hayatından silsen iyidir

Halkı düşünen insan az olur
Halka güvenenin keyfi hoş olur
Halka ters bakanlar şeytanı olur
Onlarla savaşa girsen iyidir

Çoğunun binası arşa uzanmış
Taş-kaşa, servete arşa dayanmış
İnsanlığı ne anlayıp ne kanıp
Bir mazluma arka dursan iyidir

Sayyad dalmaz dünya işine
Nasihat ediyor belki beşine
Allah kısmetiyle onun işi ne?
Anlayıp dünyayı bilsen iyidir

ACIĞIM GELİR (NEFRET EDERİM)

Bir aptal sözüyle dostunu atan
Nanəcip, şaşırımıştan acığım gelir
Namertlik edip dostunu satan
Bir nakəs bozgundan nefret ederim

Yalan söz konuşup vaad edenden
Vaadinden sözünden dönenden
Dostunu darda görüp yüz döndüren
O akbaba kuzgundan nefret ederim

Özünü isteyip, özüne yanan
Düşmesin tuzağa göreyim hiç kanan
Sayyad diyor ana dilini danan³
Hercai azgından nefret ederim

---

³ Danan- inkar eden

SAZDI SAZ

Aşık sinesinde konuşan kopuz
Elde meşhur olan telli sazdı, saz
Ozanın dilidir yol yoldaşdır
Yolda meşhur olan telli sazdı, saz

Şair dünyasında aşık ceminde
Her bir hasta ruhun yorgun deminde
Yürekler dinçleşir zil ve bemində
Elde meşhur olan telli sazdı saz

Dokuz aşığı var dokuz teli var
Yirmi üç perde de dillenir susar
Sayyad ona hem dem o Sayyad'a yar
Dilde meşhur olan telli sazdı saz

İNAN

Kendi haklından ötürü yanan insanın
Halkı yaşatacak adını her an
Herkes zahmet çekse elin yolunda
Adı unutulmaz bir an bir an

Çalış kendi halkını inandan ol
Yüreği halk için yananlardan ol
Vatana can veren cananlardan ol
Vatan insan üçün imandı iman

Ömrünü şerefle onurla bitir
Dünyada izzetli hürmetli yaşa
Ot da kendi kökünü korur her zaman
Sayyad diyor çalış insan ol insan

VATAN YOLUNDA

Geçtim aziz candan hem hanimandan⁴
Diyorum a dostlar vatan yolunda
Vatan yaşatacak her zaman beni
Severim can vereyim vatan yolunda

Böyle düşünenler pişman olmaz
O mahşer gününde hiç rengi solmaz
Hak olanın sesi hiç yerde kalmaz
Söylerim bu şiiri vatan yolunda

Kimse vatanini aziz sanmasa
Vatan mukaddestir bunu kanmasa
Sayyad Allah'ından dilek almasa
Yapmaz zikrini vatan yolunda

---

⁴ Haniman –sevdikleri, ailesi

BENZER

Kanında gayret olmayan kimse
Söylerim ki varlığı hiç şeye benzer
Kendi asaletini yitiren adam
Harabede esen bir bada benzer

Dünya neye yarar insan olmasa
Marifetten başka değildir insan
Kötü günde yoksula kanat olmazsan
Senin var oluşun berbata benzer

Ey Sayyad ne kadar doğru diyorsun
anlamaza kurandan gömlek giyesin
İster yere indir istersen göğ
Farkı anlamaz bir cahile benzer

DİVANİ (Üstat Name)

Elimde çaldığım saza keman deyim saz deyim
Dört mevsimi birleştiren bahar deyim, yaz deyim
Çok sazlar aldım sineme, böyle bir saz görmedim
Aslına kalsa gerek buna leyla deyim, naz deyim

Bed nazardan hifz olunsun bu saz benim elimde
Doğrudan başka, doğru olmayan sözü olmaz benim dilimde
Haykırıp toplar halkı, meclisimde, elimde
Tarifi biten değil koy çoğu, az değilim

Ben Sayyad'ım yaşıyorum bu kopuzun sesinde
Kırık gönüller alırım, bunun hoş nefesinde
Elimin zafer marşı var, bunun şen nağmesinde
Turna deyim, suna deyim, kuğu deyim, kaz deyim

OLSUN

Allah'ın adıyla başladım işe
Sinemde taşlanan söz nurlu olsun
Halkımın sofrası bol-bereketli
Yağla, balla dolsun, hem şorlu⁵ olsun

Bereketli olsun tükenmez olsun
Ben de bu alemde hoş devran süreyim
Sevinçten elime bir çelenk öreyim
Vatan evlatları şuurlu olsun

Aşık Sayyad kendi elinde sayılsın
Nağmeleri bu ellere yayılsın
Bahar gelsin, gül-çiçekler ayılsın
Gelecek halkım için uğurlu olsun

---

⁵ Şor-çökelek

YIL TAZELENDİ

Müjde eller, geldi bahar bayramı
Ömür tazelandı yıl tazelandı
Kâinat yepyeni bir nefes aldı
Çiçek tazelandı, gül tazelandı

Tabiat yeni bir giysiye büründü
Çimen şad göründü, güzel göründü
Sarmaşıklar ağaçlara büründü
Toprak tazelandı, çöl tazelandı,

Atalarımızdan yadigâr kaldı
İnsanlar birbirinin hatırına düştü
Sayyad bu ellerden ilhamın aldı
Dudak tazelandı, dil tazelandı

NEVRUZ BAYRAMINIZ MÜBAREK OLSUN

Silinsin gam keder yüreğinizden
Nevruz bayramınız mübarek olsun
Arzu-kam alasız dileğinizden
Nevruz bayramınız mübarek olsun

İsterim gönlünüze hoşluk bürünsün
Hayatınız al-yeşile bürünsün
Gönlünüzde ay' la yıldız görünsün
Nevruz bayramınız mübarek olsun

Çok olur bu günün zevk-ü sefası
İyi dostun olur dostu vefası
Sayyad için hoştur elin sedası
Nevruz bayramınız mübarek olsun

KURBAN BAYRAMINIZ MÜBAREK OLSUN

Ey aziz milletim gururlu halkım
kurban bayramınız mübarek olsun
Kutluyorum sizi bu aziz günde
Kurban bayramınız mübarek olsun

Bu bir aziz gündür bunu bilirsiniz
Yüreklerden gam tozunu silersiniz
Birbirinizi kutlamaya gelirsiniz
Kurban bayramınız mübarek olsun

Verip imtihanı Allah yolunda
Taşlayıp şeytanı sağı solunda
Allah bağışlasın Sayyad kulu da
Kurban bayramınız mübarek olsun

HAYAT YOLDAŞIM

[Değerli ve aziz hayat yoldaşım, eşim sevgili
"Pervin Ferhengi"ye ithafen]

Her zaman dünyada hep zora düştüm
Bana destek oldun hayat yoldaşım
Dağ gibi dayandın arkamda benim
Bana destek oldun hayat yoldaşım

Allah'tan cenneti isterim sana
Sen yardım ettin her zaman bana
Bu yürek sözümdür diyorum yine
Bana destek oldun hayat yoldaşım

Hayat da hiçbir zaman dar eylemedin
Bin bir derdi çektin hiç söylemedin
Kalbime kazındı tek senin adın
Bana destek oldun hayat yoldaşım

Sayyad'ım her zaman şad ettin beni
Yüreğin hiç bir zaman çekmesin gamı
Allah'ım bir melek yaratmış seni
Bana destek oldun hayat yoldaşım

BİR MELEKSİN SEN

[Sevimli ve Mihriban Hayat Yoldaşım
Hürmetli Hanım "Pervin Ferhengi"ye ithafen]

Bilirim ki bana sen gibi yanan yok
Senin gibi güzeli atmak olur mu?
Bir meleksin yeryüzünde sen
Senden başka melek bulmak olur mu?

Meramın niyetin hoştur görmüşüm
Sümbül saçlarından çelenk örmüşüm
Seni sevip, sana gönül vermişim
Seni her güzele satmak olur mu?

Sayyad'a her sözün bal gibi hoştur
Çek vur yay-okunu yüreğim tuşdur⁶
Sensiz bütün dünya yalandır, boştur
Sevgisiz arzuya çatmak olur mu?

---

⁶ Tuşdur - nişandır

AĞLARIM

Karabağ' da yanan insan haline
Dertlenib yürekten ben kan ağlarım
O perişan güle, şeyda bülbüle
Canımı kurban verir, ağlarım

Alçaklar onlar ayaklandılar
Ok vurup onları boyakladılar
Sıcak yuvalarını soğutdular
Mekanlarını bozdular, onlara ağlarım

Yıkılan hanesi, benimdir benim
Kovulan sunası benimdir benim
Çocuğu anası benimdir benim
Bu zulmü unutmaz zaman ağlarım

Bozdular çimeni, gülü, çiçeği
Kestiler alçaklar, ana birçeyi⁷
Açtılar yüzünden namus leçeyi⁸
Kalmaz Kıyamete bu kan ağlarım

Orada ne yaman dedikodu oldu
Körpe çocukları gül gibi soldu
Hepsi kendi öz yurdundan kovuldu
Hiçbir zaman unutmam, her an ağlarım

Sayyad diyor bağrım karalanıyor
Kederden yüreğim yaralanıyor
Maalesef Karabağ'ım paralanıyor
Orda cabbar galip her an ağlarım

---

⁷ Birçeyi- kadınların saçlarından ayırdığı tel

⁸ Leçeyi – kadınların baş örtüsü

NASİR ATAPUR

[Üstat Hanende Sayın "Nasir Atapur" İçin]

Doktora okulunu öz sanatında
İftiharla aldı Nasir Atapur
Nice talebe ve öğrencileri usta eyledi
Şarkıcı gibi kaldı Nasir Atapur

Azerbaycan'ımın Tebriz şehrinde
Yaşattı adını Tebriz serinde
Alkışladılar okuyunca yerinde
Adını öyle saldı Nasir Atapur

Gece gündüz zahmet çekti bu insan
Yaşasın tarihte böyle bir canan
Yaşıyor insan gibi diyorum inan
Şeker ile baldı Nasir Atapur

Simasını Yaradan vermişti güzel
Yerinde okuyor nice bin gazel
Bu şiiri Sayyad'ım yazmışım ezel
Yüreğime haldi Nasir Atapur

YÜREĞİM

Gel sorma dostum yürek sözümü
Susuz çöller gibi yanar yüreğim
Söz söyleyip kaynatma benim derdimi
Her adresi desen tanır yüreğim

Böyle kötü getirdi bizi zamana
Ah üvey nalesi çıktı asmana
Değer verilmedi hiç bir inanana
Bu derdi iyice kanar yüreğim

Şair cesaretim yandı o tarafta
Kefensiz defin olan can'dı o tarafta
Gönlüm parçalanıp kaldı o tarafta
Sayyad'ım seslenir diner yüreğim

DİYORUM

Her şair dünyadan şikâyetçiydi
Ben de şikâyetiyim böyle diyorum
Bir günüm hoş oldu, bir günüm nahos
Bıçak gibi takıldım böyle diyorum
Kimisi ateşle, kimisi odla
Kimisi şöhretle, kimisi adla
Kimi hoş kelamla, kimisi tatla
Kimi de gark olup sele diyorum

Kimisi Mansur gibi dar ağacında kaldı
Kimi İbrahim gibi nar ağacında kaldı
Kimi de Kerem gibi gar ağacında kaldı
Sayyad da aşıktır öyle diyorum

SETTARHAN, BAĞIRHAN, BABEK

Azerbaycan'ımda şanlı kahraman
Settarhan'dır, Bağiran'dır, Babek'dir
Odlar ülkesinde canından geçen
O Settarhan'dır, Bağiran'dır, Babek'dir

Bu üç yiğit bırakmamadı elini
Unutmadı soy kökünü, dilini
Tarih de unutmaz bu üç oğlunu
O Settarhan'dır, Bağiran'dır, Babek'dir

Her zaman düşmandan kısas aldılar
Halk için canı oda saldılar
Alaylar dağıtıp, kale aldılar
O Settarhan'dır, Bağiran'dır, Babek'dir

Köroğlu misali nebi nişanlı
Şerefli, gayretli, şöhretli, şanlı
Türk'ün diyarında hem adlı sanlı
O Settarhan'dır, Bağiran'dır, Babek'dir

Bunlardan iğitlik dersi almalı
Dünyalar durdukça hatırlanmalı
Sayyad'ın şiirinde müdam⁹ kalmalı
O Settarhan'dır, Bağiran'dır, Babek'dir

---

⁹ Müdam - devamlı

VATAN AŞIĞI

Vatan askeriyim, vatan aşığı
Bin canım olsa da, vatana kurban
Vatansız insanın canı ne lazım
Şehitler giydiğı kefene kurban

Onlar ki vatani aziz bildiler
Vatan kurtarmaya canlar verdiler
Bunlar bu dünyada her vakit kaldılar
Böyle bir görkemli kaleye kurban

Yaşamak dünyada adam işidir
Merdana yaşayan deyim erkektir
İnsan vatan satsa bilin dişidir
Düşmandan kisasını alana kurban

Sayyad'ım canımı veririm vatana
Bundan aziz nedir söyleyin bana
Rahmet olsun bu iz yolun sevene
Bu adresle ölüp gidene kurban

AZERBAYCAN'IM

Ay odlar yurdunun şanı şöreti
Dillerde söylenen Azerbaycan'ım
Güneş gibi parlayan sema yüzünde
Yürekten sevilen Azerbaycan'ım

Nefesim, canımsın, yaşamam sensiz
Derya susuz olmaz, zirveler sissiz
Bu şiirim okunur her zaman bensiz
Ruhuma giyilen Azerbaycan'ım

Sayyad'ım vurğun gibi bağılıyım sana
Gururlu ülkesin, dünyasın bana
Kopuz dile gelir sinemde yine
Sen de benimle Azerbaycan'ım

ATILA

[Aziz Dostum"Siyavuş Mededi"nin Oğlu
Atila"ya HediyeDir]

Sana arzum budur yüce Allah'tan
Cismi pak, ruhu şad yaşa Atıla
Atana anana hürmetin olsun
Mertlikle ömrü vur başa Atıla

Bir zaman görürsün büyük adın var
Vatanın aşında senin tadın var
Zengin bir Tarih de bil hatıran var
Koyma namert merde koşsun Atıla

Yar olsun yaradan sana her zaman
Gayretli oğul ol şerefli adam
Halkının yolunda Babek gibi dur
O zaman hoşla gidersin Atıla

Ben atanla dostum isterim seni
Yürekten isteyip çağırırım seni
Şiirimde sazımda beslerim seni
Arzun dokunmasın taşla Atıla

Bu aşık Sayyad dakendielindendir
Vatandaşın, kendi öz dilindendir
Sevdiğin güllerin bir gülündendir
İnanma yolunu sapa Atıla

GÖRDÜM

Azerbaycan'ımın mert oğlanları
Savaş meydanında merdana gördüm
Yağının ağzını sürttü toprağa
Arka oldu tüm Turana gördüm

Unutmak olur mu bu insanları
Verdiler vatana aziz canları
Yıldız gibi parladı şöhret şanları
Adları her yana yayıldığını gördüm

Ön cephe hattında kanları lale
Bu nurlu yıldıza ay salmış hale
Sayyad da tarifini yayar mahale
Yiğittir her çocuk her ana gördüm

SEFASI VAR

[Güzel ve Turistik Keleyber Şehri İçin]

Azerbaycan'ımın Keleyber şehri
Gelip de göresin ne sefası var
Misafirperverliği diller ezberi
Güzel tabiatı hoş havası var

İnsana insandır, yağıya yağ¹⁰
Çeker hainlerin gözüne dağı
Gerçek bir cennettir her bir bucağı
Irmağı, ormanı, sert kayası var

Sayyad'a her zaman bu halk destektir
Vatan korumaya bu halk uyanıktır
Her oğlu bir kaya bir yücedağdır
Burada Babek'in çok manası var

---

¹⁰ yağıya yağ – düşmana düşman

KELEYBER

Kor dumanı gediklerde besleme
Güneş besle öz yurduna Keleyber
Hainden kötünden yardım isteme
Merdi çağır kendi derdine Keleyber

Yabancı yüzüne bakar yan gider
Kaybolmasın adın, bir gün sen gider
Hak yolunda hem baş, hem də can gider
Güvən sen öz orduna Keleybər

Ben çekerim kalemimle yükünü
Hainlerin ben yolarım kökünü
Ben namerde vermem merdin birini
Hakkı vurmam göz ardına Keleyber
Sayyad besle sen yurduna Keleyber

GÜZEL ZİRYAN KÖYÜ İÇİN

Bir gün yolum düştü Ziryan köyüne
Onun her köşesini sefalı gördüm
Yüce insanların, mert oğulların
Vatana, toprağa vefalı gördüm

Dağlarının başı duman sis olur
Dağda yaza kalan kar buğday olur
Bir ev gördüm, dünya ora cem olur
Orda söz sohbeti manalı gördüm

"Vugar" gibi yazarı, şairi vardır
Onun kalemine yeryüzü dardır
O asil bir insan, bir sanatkârdır
Ben onu gerçek bir ziyalı gördüm

Dostum fetheden güzel bir adam
Dostuna bir dostum, hatırına hatır
Ben köyün kıymetini bilen evladım
Bu köyü onurlu, hayalı gördüm

Bağlı-bostanlıdır Ziryan'ın özü
Her yerde söylenir sohbeti sözü
Düşmüştü dillere ceylanın gözü
Kekliğin ayağını kınalı gördüm

Dağları uludur, insanı ulu
Molla Ali Ekber ya Sadatgulu
Şair Yedulla'da tutmuş o yolu
Bu köyü kültürlü sahi gördüm

Arkadır Sayyad'a Keremin kanı
Verir dost yolunda baş ile canı
Ben nasıl tanımlayım Ziryan'ı
Onun sükûtun da sedayı gördüm

KARADAĞ

Cesur, kahraman mekanı sensin
Söyle izzetinden, söyle Karadağ
Yüce ve şanlı ol, gurur yurdusun
Söyle hürmetinden, söyle Karadağ

Eşsiz ormanların, güzel bağların
Kendine mahsustur meyve taşların
Sen kahramanısın şanlı çağların
Söyle gayretinden, söyle Karadağ

Sayyad aşığındır kendin bilirsin
Her elde mahalde sözün söylerim
Koçaklar yurdusun doğru söylerim
Söyle hikmetinden, söyle Karadağ

ÇAMRIH KALESİ

Kartallar meskeni, mertler meskeni
Çamhır Kalesidir, Çamhır Kalesi
Yitmez Hatıralar canlanır onda
Her an Kalesidir, Çamhır Kalesi

Cavidan, Babək'in yuvası oldu
Namerdin, hainin kökünü yoldu
Savaş meydanında ayakta durdu
Zafer Kalesidir, Çamhır Kalesi

Mühteşem Kaledir, görsen bilirsin
İleri ileri gelsen bilirsin
Bilmesen bilmezsin, bilsen bilersen
Bir halkın sesidir Çamhır Kalesi

Kartallar ötüşür zirvelerinde
Dumanlar gibi koşun dövr ü berinde¹¹
Söylüyor her sözünü yerli yerinde
Dağlar lalesidir Çamhır Kalesi

Bir çok kahramanlar yollara düştü
Saldırganlardan intikam alındı
Tarihlere zafer marşı çalındı
Hakkın nefesidir Çamhır Kalesi

Kəleybər şəhrinin en zirvesidir
Sayyad'ın hayatı, hem nefesidir
Özgür Azərbaycan töremesidir¹²
Elin Kalesidir Çamhır Kalesi

---

¹¹ Dövr ü berinde - etrafında

¹² Töremesidir - yurdudur

ANNE İÇİN

Hasretle yaşayan dertli ananın
Kederden ağarttığı saçına kurban
Gözleri yol gözler çocuğu için
Kucağında çocuğunun saçına kurban

Yollarına bakıyor bu ana
Yüreğine sevgi eker bu ana
Bilmiyorsun ne çekiyor bu ana
Böyle görkemli Laçın'a kurban

Damarımda akan kanımdır ana
Dünyada en şirin canımdır ana
Sayyad diyor asil hanımdır ana
Ayağının tozuna, eline kurban

HOŞTUR

Yaz mevsimi insana ruh verir hayat
Güzel tabiatın havası hoştur
İnsan arzu eder yaza varmayı
Yazın sabahı hoştur, sefası hoştur

Her an şimşek çakıp, gök gürlüyor
Taşlar arasından su fışkırıyor
Keklikler konuşup, hep ötüşüyor
O zaman halkların duası hoştur

Ormanlar gül açar olur çimenler olur
Açılır gül çiçek, sular akar olur
Her taraf cennet olur, meyve bar olur
Bülbülün şarkısı sedası hoştur

Dağlara, taşlara güneş nur saçar
Kuşlar kanat çırpıp arşa yol açar
Avcıyı görünce ceylanlar kaçar
Herkesin kendi eli yuvası hoştur

Bu güzel Allah'ın kurbanıyım ben
Yazının, kışının hayranıyım ben
Azerbaycan'ımın bir canıyım ben
İnsanın kendi elinde kalesi hoştur

Bakarsın al yeşil bağlara sarı
Ağaçlar getirir meyveyi barı
Sayyad sinesine alanca tarı
Azerbaycan'ında çalgısı hoştur

ZUNUZ ŞEHİRİ İÇİN

Azerbaycan'ımın Zunuz şehrinin
İnan her köşesi cennettir cennet
Allah kudretiyle yaratmış onu
Her dağı ormanı cennettir cennet

Koşar suyu akar çeşmelerinden
Düşün bu yurda sen de derinden
Gül-çiçek kokuyor her tarafından
Gülü menekşesi cennettir cennet

Şeyda bülbülleri gül üste yüzer
Gölllerinde ördek yüzer kaz yüzer
Bahar kızın yollarına gül döker
Her kayası taşı cennettir cennet

Çimenli bağında vardır üzümü
Üzümler bağında salkım salkımdı
Ruha ferah verir suyun akışı
Gülü gülöşesi¹³ cennettir cennet

Can dermanı desen, dağında vardır
Cennetin elması bağında vardır
Sağında solunda şelale vardır
Tabiat neşesi cennettir cennet

---

¹³ Gülöşesi – nar çeşiti

Zunuz'da sayısız güzellikler var
Bu güzel şehre verirler kurur
Kızları hoşsohbettir oğlu bahtiyar
Her yeri köşesi cennettir cennet

Duru sularında sunalar yüzer
Açıp kanadını su üstü süzer
Firisin çağırıp böğrüne yatar
Onun temaşası cennettir cennet

Dağlarını süslemiş al-elvan çiçek
Gelin gibi başında vardır ak leçek
Bir gün kısmet olsun suyundan içmek
Her yudumu cennettir cennet

Dağı süsleyen sarı taşları
Adlıydı sanlıydı büyük başları
Bir huri melekti keman kaşları
İşi, uğraşı cennettir cennet

Parlak bir şafaktı Zunuz'un cemali
Aşık olan mey gezdirir cam alı
Allah'ım dağıtmasın bu cah ü celali
Onun hepsi de cennettir cennet

Sayyad'am Zunuz'u yâdıma saldım
Mahmut Riyazi'den benn ilham aldım
Zirveli dağlar gibi ben de yüceldim
Onun her köşesi cennettir cennet

BİR BİR

Halık-ı ləm-yezal Kadir-i yekta¹⁴
Eder insanları imtihan bir-bir
Ulaştı arzusuna ulaştı kamına¹⁵
Getirir şükrünü getirir bir bir

Kıymetini bilmezsen gider elinden
Düşersin konuşan tatlı dilinden
Bülbül gibi olursun gonca gülünen
Verdiğini alır o zaman bir-bir

Sen ki çıplak gelmiştin dünya yüzüne
Neden gözdağı oldun gözüne
Güvenme servetine sen dön özüne
Sayyad der takasın verirsin bir-bir

---

¹⁴ Halık-ı ləm-yezal Kadir-i yekta – zavalı tanrı ve kadir mevlam

¹⁵ Kamına - arzusuna

GÖRDÜM

[Hiyov'un "Genç Ova" köyü için]

Yolum düştü Genç Ova'nın eline
Onları hürmetli, cümert gördüm
Orda "Piril Dağı", "Cengi Dağı" var
Her yeri gezmeli sefalı gördüm

Edepli kızların mert oğlanların
Söylerim her yerde şöret şanların
Göreyim Allah'ım kötü etmesin sanların
Orda cahi gördüm, celali gördüm

Köroğlu, Nebi gibi gençleri var
Kızları hoşsohbet oğlu bahtiyar
Kızında edep var, oğlunda vugar¹⁶
Asıl soyunda asalet gördüm

Misafire çok hürmet ederler onlar
Bu hissi hiçbir zaman unutmaz anlar
Yiğitliği yazar Tarih yazanlar
Gayrette onları ben Ali gördüm

"Kahkaha kalesi", "Kehriz Pınarı"
Bozulmasın göreyim onun növrağı¹⁷
"Sarı Gedik" bu köylerin durağı
Onun dönemini havalı gördüm

---

16 Vugar – kurur, onur

17 Növrağı - ahvalı

Burada bir gedik var yaşı bilinmez
Hatırası yüreklerden silinmez
Sanki bir ışıktır hiçbir zaman sönmez
Bütün meclisleri ziyalı gördüm

Ak sakallı görünce genci yer verir
Konuşunca bir birine can diyor
Şerefle yoğrulmuş bu toprak bu yer
Edebiyle aklı kamalı gördüm

Geniş derelerin, yüce dağların
Yaylaların ovanın bahar çağların
Al yeşil giyinmiş yeşil bağların
Bedirlenmiş ay gibi hilâli gördüm

Yüz bin beyit söylesem güzelliği bitmez
Sinemde çoğalıp çoştukça bu saz
Böyle gelin olmaz böyle bey olmaz
Kekliğin ayağını kınalı gördüm

Sayyad doğru söyler, doğrudan üzülmez
Yanlış sözler kalemimle yazılmaz
Ömrüm var hürmetim size az olmaz
Çünkü sadakati manalı gördüm

SAZDI BU

[Aşık “Ayet Gemberi” İçin]

Aşık Ayet bana bir saz vermişti
Sazların için de güzel sazdı bu
Eli açık insandı çok yaşasın o
Saz ki ne saz! Sazlar içinde nazdır

Bunla meclisleri şad ediyorum
Her çaldıkça onu yâd ediyorum
Dede Korkut gibi feryad ediyorum
Ne kadar güzel yazsam da azdır

Sayyad’am zirvede hayalim tekti
Bir hak şairiyim, dizgilerim haktı
Yazdım kalemimden cömertlik aktı
İrfan yollarını böyle örnek aldı bu

BABA ANNE

Allah hikmetiyle yaratmış seni
Büyütüp yetiştiren baba annedir
Her zahmete zorluğa göğüs geren
İyi yetiştiren baba annedir

Evlat için ne yapmıyor ki baba
Ninni diyor yatağını koruyor
düşman göz diktiğinde ana vatana
Ona kurban veren baba anadır

Ne için kıymetini sen bilmiyorsun
O bin kere ölüyor sen ölme diye
Gözyaşını gizleyip üzülmeysin
Sana değer veren baba anadır

Gündüzleri çalışır geceler yatmaz
Düşüncesini bir an başından atmaz
Eriyip mum olur yolunda az az
Seni aydınlatan baba annedir

Hiç bir baba evlatsız olmasın
Hiç bir evlat da babasız kalmasın
Ana vatan, ata vatan solmasın
Bize hayat veren baba anadır

Sana da gayret olsa iftihar eder
Yürekten sevinip yaşasın der
Aşık Sayyad gelip tarifi eder
Seni yetiştiren baba anadır

GİTTİM

Bin üçyüz seksen yedi yılında
Allah ım istedi Mekke'ye gittim
O haziran ayının sekizinde
Medine şehrini ziyaret ettim

Ayrıldım aileden, hem hanımından
Allah'ın yolunda geçtim bu candan
Yusuf gibi ayrıldım sanki Kenan'dan
Mabudum lütuf etti murada ulaştım

Sayyad'ım ağlayıp feryad ettim
İbadetler dualar ettim
El açıp şükür ettim senalar ettim
Ben kendimden geçip ona qıttım

ŞÜKÜR OLSUN

Şükür olsun Kabe'yi ziyaret ettim
Allah'tan istedim istesin beni
El açıp yürekten dualar ettim
Allah'tan istedim istesin beni

Lütfunla temizlensin imanım benim
Böylece hoş olsun divanım benim
kırılmasın mabutla ahdım benim
Allah'tan istedim istesin beni

Allah dan izinsiz ne yapabilirim
Yar olsa doğru sözü söyleyebilirim
Şiirimi insanlara söyleyebilirim
Allah'tan istedim istesin beni

YAŞARDI GÖZÜM

Kabe'ye Halik'a ulaştığım zaman
Sevinç yaşıyla doldu, yaşardı gözüm
Gönlüm kanatlandı pervane gibi
Dolandı Kabe'nin başında özüm

Binlerce dostumu orada yâd ettim
Fatiha okudum ruhlar şad ettim
Haksızlık elinden feryatlar ettim
Duvarlara söyledim gitti sözüm

Cefa çektim Hak yolunda dayandım
Vatanın yolunda kana boyandım
Sayyad'ım vatandır şerefim andım
Allah karşısında ak olsun yüzüm

EDİSON

Şimşekler çakıyor gökyüzünde
Derin düşünceye daldı Edison
İnsan tarihinde unutulmayan
Işığı keşif edip buldu Edison

İnsanlık unutmaz böyle insanı
Aydınlık yolunda baş etti canı
Aydınlığa çıkardı tamamen her yanı
Güneş gibi bir ışıık oldu Edison

Bu büyük insanı yâd etsin herkes
Böyle bilginleri tarih unutmaz
Sayyad'ın sözünü sen sanma abes
Gönüller fetih edip aldı Edison

YA RABBİM

Ya Rabbim her şeyi yaratan sensin
Ben nasıl sevmeyeyim Sen gibi Allah'ı
Senin hükmündedir bütün kâinat
Ben nasıl sevmeyeyim Sen gibi Allah'ı

Kur'an-ı Kerim de güzel vaat verirsin
Maslahat nedir onu görürsün
Yeri yerde, göğü gökde örüpsün
Ben nasıl sevmeyeyim Sen gibi Allah'ı

Sen den başka kimse aziz olur mu?
Senin gördüğün işlerde noksan kalır mı?
Sen den izin olmazsa bir gül solar mı?
Ben nasıl sevmeyeyim Sen gibi Allah'ı

Adil'sin Kerem'sin Rahman'sın yine
Ben de şükür ederim her zaman sana
Sen ruh bağışladın can verdin bana
Ben nasıl sevmeyeyim Sen gibi Allah'ı

Çimen de güllerde şükür eder sana
Yolundan sapanlar gark olur çene
Sayyad'ım lütfun var hepsi bana
Ben nasıl sevmeyeyim Sen gibi Allah'ı

OKU

Oku Hak kelamını, oku ey beşer
İnan ki kurtuluş bundadır bunda
İstersen kalbine Allah nur saçar
İnan ki kurtuluş bundadır, bunda

Bu Allah'tan başka bir Allah yoktur
O cellü celaldır keremi çoktur
Elinin üstünde başka el yoktur
İnan ki kurtuluş bundadır bunda

İns ü cin ve meleği yaradandır o
Dünyayı zalime dar edendir o
Yoktan herşeyi var edendir o
İnan ki kurtuluş bundadır, bunda

Ey insan, niçin idrak etmiyorsun
Cehaleti zulmü terk etmiyorsun
Sen kendi halkına erk etmiyorsun
İnan ki kurtuluş bundadır bunda

Okusan Kur'an-ı bulursun yolu
Nur ilahiden olursun dolu
O zaman olursun sen Allah kulu
İnan ki kurtuluş bundadır, bunda

Yalandan Allah'a yemin etme
Anında menfaat için yalan söyleme
Hakkın seyyahı ol, haksız dileme
İnan ki kurtuluş bundadır, bunda

SÖYLEMEM BEN

Hüküm olmasa, dilim tutmaz söz söylemem
Allah'tan izinsiz şiir söylemem ben
Lütuf etmezse mana olmaz sözümde
Allah'tan izinsiz şiir söylemem ben

O'dur akıl veren her kuluna
Okurum kelamı sen bak sesime
Yemin eyle benim saf nefesime
Allah'tan izinsiz şiir söylemem ben

Küllü kâinatı yaradan odur
Dünya bir topraksa, ikisi sudur
Cahil insan, duy doğruya gel, yatma, dur
Allah'tan izinsiz şiir söylemem ben

Kadir-i Sübhan'dır Halik-i Ekber
Secde eyle El Rahmana ey beşer
Ondan uzak olan hayat bir zehir
Allah'tan izinsiz şiir söylemem ben

Hanü bir yaranmış zikrin etmemiş
Bütün kâinatı yoktan yaratmış
Sanatta hayatmış şiirde hayatmış
Allah'tan izinsiz şiir söylemem ben

Heves olup gir şiirimin içine
Güzel düşün yüzü nedir, içi ne
Sayyad gibi aşk kadehini içene
Allah'tan izinsiz şiir söylemem ben

İNANMAZ

Özge matahına beh-beh¹⁸ diyorsun
Kendini salarsın gözden inanmaz
Tatlanmamış acıya tatlı diyorsun
Anlamıyorsun oddan, közden inanmaz

Cahilsin ömrünü sen harcıyorsun
Doğru söze inanmayıp sen cay gidiyorsun
Akıllı cahile sen taraf diyorsun
Niçin gitmiyorsun yüzden inanmaz

Gözünü yumup yalan söylersin
Helali harama katıpta yersin
Sayyad diyor kendi bezin giyersin
Eğriyi seçmezsın doğruya inanmaz

---

¹⁸ Özge matahına beh-beh – yabancı malına iyi diyorlar

Sekiz Heceli Şiirler
Ve
Geraylılar (Halk şiir türü)

İNSAF

İnsaf dinin yarısıdır
Sana da bana da gerek olsun
Demekle olmuyor ne ise
Gayret gerek içinde olsun

Öz canın gibi halkı iste
Başını ver doğru söz üste
Allah'a bağır vatan diye
Bırak hain utancında olsun

Sayyad söyler hakikatten
Uzak durma tarikattan
Maneviyattan hikmetten
Bu da gerek tende olsun

KALSIN

Yüce Allah ım reva görme
Mert oğullar darda kalsın
El için ağlayan gözler
Niye ahuzarda kalsın

Görürsen ki namert merde
Tuzak kurup salar derde
İnsaf mıdır böyle nerde
Gül nereye takılıp kalsın?

Merdin vasfını eyledim
Namerdin bağrını teyledim¹⁹
Sayyad'ım çok söz söyledim
Yazdım sazda tarda kalsın

---

¹⁹ Teyledim - söktüm

OLMASIN

İlahi hiç nanecebin²⁰
Göreyim keyfi hoş olmasın
İnsanın hiç cebi dolu
Başı, beyni boş olmasın

Her tür tutsan dünya geçer
Ömürleri zaman biçer
İyi yamanı el seçer
Mert namerde tuş olmasın

Bu Seyyad'ın nasihati
Dosta güzel tavsiyesi
Duası, hem vasiyeti
İyi kötüye tuş olmasın

---

²⁰ Nanecebin – kötülerin

GEREK

Ata ana hürmetini
Oğlu kızı bilmek gerek
Yüreğinin kederini
Talaş eyleyip silmek gerek

Her ikisi mukaddestir
Hikmet öyle deme pestir
Dünyanın sonu abestir
Herkesin farkında olması gerek

Yüceltirler hürmetini
Yedirirler kan etini
Sayyad diyor zahmetini
Yele vermemek gerek

YAŞASIN AZERBAYCAN'IM

Yeryüzünün çiçeğidir
Yaşasın Azerbaycan'ım
Varlığımın o özüdür
Yaşasın Azerbaycan'ım

Dili Türk dini müslüman
Canım olsun ona kurban
O, canlar içinde bir can
Yaşasın Azerbaycan'ım

Ben de Azerbaycan'lıyım
Hem şöhretli hem şanlıyım
Nebi Babek nişanlıyım²¹
Yaşasın Azerbaycan'ım

Budur benim memleketim
Hem izzetim hem şöhretim
Burada bilinir hürmetim
Yaşasın Azerbaycan'ım

Vardır şanlı gençleri
Hem yiğit kahramanları
Şeref gayrettir kanları
Yaşasın Azerbaycan'ım

Sayyad'am candan geçerim
O haktan bade içerim
Düşmanlarını biçerim
Yaşasın Azerbaycan'ım

---

²¹ Nebi Babek nişanlıyım – Azerbaycan tarihi kahramanları

SENİ SEVİYORUM

[Dede Ozan Üstat Hüseyin Esedi Hakkında]

Üstat Hüseyin hünerlisin
Onun için seviyorum seni
El içinde hürmetlisin
Onun için seviyorum seni

Şanlı şereflişin el iinde
Şirin dilsin dil içinde
Bir büyük balıksın Nil içinde
Onun için seviyorum seni

Kırşan senin doğma köyün
Hünerde çok fendin senin
Gururusun Azerbaycan'ın
Onun için seviyorum seni

Sayyad her tada tat demez
Her üstada üstat demez
İşin doğru amelin doğru
Onun için seviyorum seni

ÇEKTİ

[Üsttd Hüseyin Esedi İçin]

Üstat Hüseyin sazın sesi
Yüceltip semaya çekti
Dede Korkut nağmesini
O güneşe aya çekti

Gece gündüz zahmet çekti
Hüner ekip sanat biçti
Bu sanatta çok ter döktü
Bu resmi bir aya çekti

Yazdım kalsın kitabımda
Ondan ad aldı adım da
Sayyad'ım benim yadımda
Unutulmaz saye çekti

OLUR

Kendini gözle her yerde
Gözlemezsən hata olur
Yılın günün hoş gelince
Gecikirsən cəfa olur

Aklın varsa çalışırsın
Hayır işlərə karışırsın
Sen kendinlə yarışırınsın
Hayatında sefa olur

Sayyad diyor bir cananda
Vəfa gerek hər bir yanda
Mərifətli bir insanda
Dünya boyu vəfa gerek

TATLI TATLI

Allah lütuf ederse eğer
Yeter tada tatlı tatlı
Şiirim coşup konuşmak için
Verir bade tatlı tatlı

Yıllar boyu yatan bahtım
Geçer zor zamanlar çektim
Şah tahtına döner tahtım
Salsa yâda tatlı tatlı

Sayyad'ım hak inkar etmem
Hak yarım olsa yanmam
Allah'tan başkasını anmam
Yazdım sâda, tatlı tatlı

TATLI TATLI (2)

Eller için hoş kelamı
Söyleyesin tatlı tatlı
İyi dostu can sadaka
Eyleyesin tatlı tatlı

Alasın yarın ağrını
Ekmeye yürek ağrısı
Nanecib namert bağrını
Sökesin tatlı tatlı

Sayyad diyor inanmazları
Öz halkına yanmazları
Büyük küçük tanımazları
Sökesin tatlı tatlı

YATAN MİLLET

Kan ile alır destemaz
Yatan millet, yatan millet
Neden uyanmak istemez
Yatan millet, yatan millet

Gören ne zaman ayılacak
Gökte yıldız ay olacak
Güneş nereden doğacak
Yatan millet, yatan millet

Sayyad'ın işi ah oldu
Yaşam ona günah oldu
Uyan yine sabah oldu
Yatan millet, yatan millet

KEYİF ALIYORUM

[Kıymetli Mert Oğlum Yunus İçin]

Yunus oğlum okuyunca
Ferahlanıp keyif alıyorum
Öyle güzel okuyor ki
Ben ona ahsen söylüyorum

Ustalık öğrettim ona
Koymam hiç bata gama
Ben çekmişim onu ceme
Bununla iftihar ediyorum

Ustası Atapur oldu
Müzik dersini ondan aldı
Musikiyle bilim doldu
Bunu yürekten söylüyorum

Bu sanatta adı kalır
Dileğin Allah'dan alır
Meclislere şevk salar
Bunu ben kesin bilirim

Allah güzel bir ses vermiş
Halkım ona yaşa demiş
Sayyad onun için ders vermiş
Onsuz dünyayı neylerim

DÜZ YOL

Ne hayırı var o Kabe'yi
Tavaf etsen günde yüz yol
Allah ondan razı olur
Gidersen sen doğru yol

Düz eğriyi keser inan
Ayılırsın bir gün, bir an
Amelsiz ibadet eden
Boş şeydir kendin doğru ol

Sefa, Merve yoluna giden
Ad aktarıp şöhret güden
Sayyad söyler asıl doğrudan
Sözüne kulak ol, göz ol

SALMAN ŞİRDİL İÇİN

Çoğundan hep öndeydi
Salman Şirdil Karadağ'da
Düğümlü işleri çözer
Salman Şirdil Karadağ'da

Mertliğinden aşıp taşı
Kötü gözlere sürmeler çekti
Başlar için de bir baştı
Salman Şirdil Karadağ'da

Hifzullaıyla, Babək oğlu
Allah yok etsin çoğulu²²
İnanma bir de doğmuştu
Salman Şirdil Karadağ'da

Marifetin tam kanıdır
Sadakatin öz canıdır
Dosta kaynayan kandır
Salman Şirdil Karadağ'da

Dileğin Allah'dan alsın
Sayyadı da yâda salsın
Yazdım tarihlerde kalsın
Salman Şirdil Karadağ'da

---

²² Çoğulu - satkın

ZAR EYLEME²³

Ağam Hazreti Ebelfezl
Aşığınım har eyleme
Unutmadım hiçbir zaman
Gözyaşımı car eyleme

Aşıklık da sanatımı
Ülfetimi şöhretimi
Öz lütfunla hürmetimi
Sen benden kenar eyleme

Sen beni aşık eyledin
Öyle yaraşık eyledin
Doğru saraşık eyledin
Bu şenliği tar eyləmə

Getir bana öz sesimi
Gel yandırma nefesimi
İsraf etme hevesimi
Sen dünyamı dar eyleme

Bana güç ver sana söyleyim
Sana can kurban eyleyim
Sayyad'ım sensiz neyleyim
İşimi ahu zar eyleme

---

²³ Zar eyleme - ağlama

SESLE GEL

Sen dara düştüğün zaman
Sesle gel alemdarı
Bırak İman, bırak güman
Sesle gel alemdarı

Dengesidir gökün, yerin
Sagisidir saqilerin²⁴
Dermanıdır tüm dertlerin
Sesle gel alemdarı

Kerbelâ -yı Mualla'da
Asıl yar odur manada
Kimse olmaz bu mavada
Sesle gel alemdarı

Şahımerdan çocuğudur
Temiz adın kalesidir
Âlaların âlasıdır
Sesle gel alemdarı

Saf kalp ile onu hisset
Seni ümitsiz eylemez
Duanı geri çevirmez
Sesle gel alemdarı

Keremi çok, safası çok
Aşığına vefası çok
Bu Sayyad'a sefası çok
Sesle gel alemdarı

---

²⁴ Sagisidir saqilerin – mey kadehleri paylayan

AYAĞININ TOPRAĞIYIM

Ey gamari beni Haşim²⁵
Ayağının toprağıym
Çaresiz dertlere hekim
Ayağının toprağıym

Ümidimle güvenimsin
Nefesimle, hem ahımsın
Müşkülde kiblemsin
Ayağının toprağıym

Lütfundən imdat edersin
Kırık kalbi şad edersin
Zalimi berbat edersin
Ayağının toprağıym

Sen gayretle nam alırsın
Yüreklere yol verirsin
Sayyad'a naci olursun
Ayağının toprağıym

---

²⁵ gamari beni Haşim -Beni Haşimin parlak ayı

OLDUN

Aşık Sayyad sen yaşa
İyiye kötüye kanan oldun
Zor günde her insana
Sen yürekten yanan oldun

Dost hürmetin zayi etmedin
Sen aklını cay etmedin
Sağır malın pay etmedin
Sen iyi bir insan oldun

Çektin hünerin zahmetini
Çekmedin namert minnetini
Sakladın büyük hürmetini
Doğru hesabı sanan oldun

YÜZÜN AKTIR

Ay bahadır bu vatanda
Düşmeyesin göreyim ben de
Seni her an yâd ederim
Yâdına sal beni sen de

Yolun oldu karla rüzgar
Gel hakikati bilelim
Kederi yürekte silelim
Her an seni gördüm şende

Sayyad'ım nefesim doğrudur
Allah'ım verdiği güzel bahtır
Doğru yanında yüzün akdır
Olmayasın hiç şerməndə²⁶

---

²⁶ şərməndə - utanç

GÖZÜME TATLI GELDİ

O Savad Muharremoğlu
Gözüme çok şirin geldi
O balaban sanatında
Diyeyim doğrudan beydi

Şirin parmaklar işledi
Sonu da ilkten başladı
Çoğu parmağını dişledi
Bu mucize miydi neydi?

Sayyad'ım boş söz demem
Minnetli ekmek yemem
Her sanatkârı sevmem
Beni sadece sanat eğdi

YEDİ HECELİ ŞİİRLER

BİZ AZERBAYCAN'LIYIZ

Biz Azərbaycan'lıyız
Yer yüzün de sanlıyız
Genç bir, bebek gibi
Şöhretliyiz şanlıyız

Azərbaycan elimiz
Türk dilidir dilimiz
Güneş bizi salamlar
Sabahadır yolumuz

Biz gayretli askerleriz
Emek verir terleriz
Lazım olsa vatana
Canımızı veririk

Sayyad doğru aşığımız
Aşıklara yâriz biz
Baş eğmeyiz putlara
Allah'tır önderimiz

TABIAT

Yaratılmışa ruh veren
Tabiattır tabiat
Sevin veren, ah veren
Tabiattır tabiat

Ömür sürün uzunca
Lanet olsun şeytana
Zevk veren insana
Tabiattır tabiat

Adın salan divana
Kadir bilmez divane
Herkese gerek anne
Tabiattır tabiat

Kötülüğü bitiren
Yerine gül bitiren
Büyütüp yetiştiren
Tabiattır tabiat

Faydası çoktur cana
Lalesi benzer kana
Cilve veren her yana
Tabiattır tabiat

Denizleri dalgalı
Zirveleri karlı
Bol ekmekli, varlı
Tabiattır tabiat

İnsanları yücelden
Asırları kocaldan
Namertleri şaşırtan
Tabiattır tabiat

Çimenleri biçmeli
Serin suyunu içmeli
İpek yolu geçmeli
Tabiattır tabiat

Ruhlara ferah veren
Yıllara göğüs geren
Şaire ilham veren
Tabiattır tabiat

Ağaları bitiren
Volkanları yitiren
Barış bereket getiren
Tabiattır tabiat

İnsanı derde salan
Ömürleri çalan
Son nağmeyi söyleyen
Tabiattır tabiat

Bemleri zile düşüren
Zil söküp bem çalan
Sayyad'ı dile düşüren
Tabiattır tabiat

SAZIMDA

Aşıkların sohbeti
Sazımdadır, sazımda
Adaletin sanatı
Sazımdadır, sazımda

Bu Azərbaycan'ımın
Harareti canımın
Nağmeleri yarimin
Sazımdadır, sazımda

Korağlusu nebisi
Han asıllı perisi
Uzan babalar sesi
Sazımdadır, sazımda

Han çobanın Sarası
Cabbar'ın, Han'ın sesi
Karabağ'ın cığlığı
Sazımdadır sazımda

İmamı evliyası
Erenlerin hak sesi
Gumri, Dahil növhəsi²⁷
Sazımdadır, sazımda

O şair Fuzûlî'si
Nevayisi, Lelisi
Dede Korkut nefesi
Sazımdadır, sazımda

---

²⁷ Gumri, Dahil növhəsi – Mersiye şairi Gumrinin şiiri

Şücaatin dizgisi
Alimin hoş nağmesi
Mehmet Araz dehası
Sazımdadır, sazımda

Aşık Şimşir de hani?
Hani Alasgar hani?
Aşıkların divanı
Sazımdadır, sazımda

Kemandar'ın destanı
Aşık Emrah'ın şanı
Bozulmaz söz bostanı
Sazımdadır, sazımda

Ellerimin sarası
Babək'imın kalesi
Koraoğlumun neresi
Sazımdadır, sazımda

Atatürkün şuarı
Nesimi'nin vukarı
İmam, Peygamber, Allah
Sazımdadır, sazımda

Alemdar'ın gayreti
Alimlerin sireti
Aşık Sayyad hayreti
Sazımdadır, sazımda

HAZAR DENİZİ

Yüce Hazar denizi
Selamlıyor Tebriz'i
Bu tükenmez sevgimiz
Kavuşturacak bizi

Babayla ana aziz
Yürekleri saf temiz
Onların geleceği
Ey çocuklar sizsiniz

Ben Hazar'ı gezmişim
Damla damal süzmüşüm
Ana vatan yolunda
Her zahmete düşmüşüm

Hazar'ın sularında
Dalkıç yüzer derinde
Düğün olsun busat olsun
Bu Oğuz ellerinde

BU SAZIMDA SAZIMDA

[Dede Ozan Üstat "Hüseyin Esedi" İçin]

Ustat Hüseyin Esedi
Sazımdadır, sazımda
Unutulmaz sanatı
Sazımdadır, sazımda

Halk içinde hürmeti
Sazla çekti zilleti
Ölmez oldu sanatı
Bu sazımda, sazımda

Ana köyü Kirşan'dı
Hem şöhretti hem şandı
Sazda, tarda sultandı
Bu sazımda, sazımda

Sayyad ozandır ozan
Doğru yazandır yazan
Namerdi at, mert kazan
Bu sazımda, sazımda

HİYOV (Meşkin) ŞEHİRİ İÇİN

Doğru vefalı görmüşüm
Bu Meşkin'i, Meşkin'i
Hem vukarlı görmüşüm
Bu Meşkin'i, Meşkin'i

Savalan gibi var dağı
Olmuş mertler oylağı
Gezersin bahar çağı
Bu Meşkin'i, Meşkin'i

O sıcak su çeşmesi
Derman olur çolağı²⁸
Yüceltip bal kaymağı
Bu Meşkin'i, Meşkin'i

Orda var bir hac alı
Hüsnü yâdımda kaldı
Halkı yâdına saldı
Bu Meşkin'i, Meşkin'i

Lari köyün üzümü
Mertlerinin dözümü
Yâda salar ozanı
Bu Meşkin'i, Meşkin'i

Bu Sayyad'a yar olan
Cephe yaran, yurt olan
Görmeyeyim solduğunu
Bu Meşkin'i, Meşkin'i

---

²⁸ Çolağı - sakatı

BAYATILAR

Ben aşığım çal ha çal
Mert ol, olma tembel
Becerirsen bir düğüm aç
Salmaginen kalmakal

Aşığım altun arama
Akılsız kötü arama
Hayır işlerde öncü ol
Kötü gezme kötü arama

Gölde ördek gaz olur
Namert kötülüğe baz olur
Arabozan olmasa
Dünya bahar yaz olur

Kötülüğü salan çoktu
Mert yaşayan oğuldu
Soyu saf olandan
Bir pak oğul doğuldu

Azizinin serde ol
Hayırda ol şerde ol
Namerde ağa olma
Git bir merde kul ol

Ben aşık kanandadır
Derdi de kanandadır
Mertlik ezelden
İnsanın kanındadır

Ben aşığım ağlama
Neler geldi aklıma
Namert sana can dese
Sen ona bel bağlama

Yıkılsan namert güler
Sana eder dert güler
Gözden akan yaşını
Silse yine mert siler

Mert mert ile eyleşir
İt it ile eyleşir
Dertli derdini götürür
Hemdert ile dertleşir

Kedersiz göz sulanmaz
Çör çöpten ateş olmaz
İt gibi ölüp gider
Namert ki mert olmaz

Nara bak, bu nara bak
Tutunduğun ateşe bak
Sen doğru yolu unuttun
Oldun günü kara bak

Namert görürsen yandan geç
Altın olsa gendən geç
Ancak merdin yolunda
Yeri gelirse candan geç

Ben aşığım elmaya
Çirkin, güzel elmaya
Namert, yaramaz, hain
Bu dünyada kalmaya

Aşığım mert ataya
Yumuşak ve sert ataya
Derdini dindirmedin
Gel olma dert ataya

Bağda sineme kurban
Gölde sunama kurban
Var devleti ne ederim
Canım anama kurban

Şairim halk yâriyim
Yolu doğru sarayım
Muhennetin, hainin
Gözlerinin harıyım

Deryaları geçmişim
Doğrudan bade içmişim
İyiye kötüden kötü
Ben iyiye seçmişim

Sayyad'ım aşığım ben
Ne molla ne şeyhim ben
El obadan söylerim
Öyle yaraşığım ben

Sır verme bi aptala
İnanma seni kana
Sırrını âleme yayar
O seni salar kana

Haray inanmazdan haray²⁹
Hesap sanmazdan haray
Zulmü haddini aşır
Doğruyu yanmazdan haray

---

²⁹ Haray – haykırı, feryat

Sayyad'ım Keleyber'im
Oldu dilimde ezberim
Lazım olsa veririm
Yolunda can sereyim

Odur benim mücevherim
Hem gümüşüm hem zerim³⁰
Onsuz ben hiçbir şeyim
Odur benim hünerim

Yüce Babek kalesi
Tarihlerde kalesi
Bu yer benim anamdır
Ben de onun çocuğu

Babalar da yâd olsun
Ulu ruhlar şad olsun
Keleyber'den söz edelim
Ağzımızda tat olsun

Ben aşığım merde bak
Akıl gerek serde bak
Binler destan bağlanır
Namerde değil merde bak

Şerefli insan yaşar
Ad sanı baştan aşar
Cahil, ahmak sözüyle
Oynayan, yoldan çıkar

---

30 Zerim - altunum

Doğruya inanan mert olur
Namert öyle dert olur
Doğruyu inkar eden insan
Nanecib namert olur

Şerefsiz insan derttir
Ömrü kumardır nerddir³¹
Elde şeref kazanmak
Bir insan için şarttır

Ad insanda nişandı
Hem şöhretti hem şandı
Adın temiz saklayan
Şerefli bir insandı

Hainlerde şeref yok
Gözlerine değsin ok
Ölmeyle kalmadı
Bir de hiç haberi yok

Yâd bitti yâdı battı
Dillerde tatı battı
Hürmetsizin hainin
Ölmemiş adı battı

Her insan elini attı
Gidip gurbette yattı
El için çalışmayan
Elinde adı battı

---

31 Nerd - oyun nevi

İlim için şan oldum
Çalıştım ilimle doldum
Tarih boyu dik durdum
Azerbaycan'lı oldum

Ben ilimden razıyım
İlim sohbet sazıyım
Nağmelerin dilinde
Bir zafer avazıyım

İlime kurban özüm
Hem sol gözüm, sağ gözüm
Hiç ilimi unutmam
Hakikattir bu sözüm
Kimliğimdir bu ilim
Onsuz bu canı neylim
Budur birinci arzum
Yaşasın ana dilim

Urmu Gölü tuzludur
Kuba kazı nazlıdır
Gözyaşım kuruttular
Odur kalbim sözlüdür

Bu kalbimi bir el ister
Tatlıca bir dil ister
O kadar susuz kaldım
Yüreğim bir sel ister

Bulut olsam çakarım
Yağış olup yağarım
Arasa, Küre değil
Bu Urmu'ya akarım

Umutsuz olmam ben
Her yele solmam ben
Namerdin testisine
Su olsam dolmam ben

Dereler derindir bil
Pınarlar serindir bil
Sayyad doğru aşığıdır
O bu ellerindir bil